

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 ขอบเขตการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาค้างนี้คือ มุ่งศึกษาถึงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ส่งเสริมคุณธรรมและการเรียนรู้ทางการเมืองการปกครองจากพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก โดยจะมุ่งชี้ให้เห็นว่าหลักธรรมทางพุทธศาสนานั้น นำมาซึ่งพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก โดยได้ดัดแปลงจากพระไตรปิฎกในพุทธศาสนา และที่สำคัญอย่างยิ่ง พระราชนิพนธ์ที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์นั้น มีวัตถุประสงค์ที่จะอบรม สั่งสอนและสื่อสารในทางตรงและทางอ้อม ที่มีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมและการเรียนรู้ทางการเมือง ของนักการเมือง ข้าราชการ และประชาชนอย่างไร โดยที่จะก่อให้เกิดสังคมที่มีความสุข การเมืองที่มีวิฤติภาวะและคุณภาพอย่างไร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาค้างนี้คือ

1. เพื่อศึกษาถึงหลักธรรมพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก
2. เพื่อศึกษาเนื้อหาในพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกที่ส่งเสริมคุณธรรมและการเรียนรู้ทางการเมือง

3.2 วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง หลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ส่งเสริมคุณธรรมและการเรียนรู้ทางการเมืองการปกครองจากพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก กำหนดวิธีการศึกษาเป็นเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยเป็นการศึกษาวิจัยที่เป็นการผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพที่เป็นการวิจัยเอกสาร ตำรา และบทความต่างๆ บวกกับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สำรวจและรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูล/แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ

- 1) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาและวิเคราะห์ ได้แก่
 - พระราชนิพนธ์เรื่อง พระมหาชนก พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

- พุทธปรัชญา...การปกครอง¹
- ทฤษฎีพัฒนาการทางการเมือง²
- ความคิดทางการเมืองในพระไตรปิฎก³

2) โดยการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล (Personal Interview) คือ สัมภาษณ์ผู้รู้ในพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการพิจารณา ตัดสินใจของผู้วิจัยเอง โดยลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ ของตัวผู้วิจัย จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ท่าน ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เพื่อนำมาพิจารณาข้อเท็จจริงหรือยืนยันสมมติฐานให้มีน้ำหนักมากขึ้น โดยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ดังนี้

- 1) นักการเมือง 2 ท่าน
- 2) พระสงฆ์ 2 รูป
- 3) นักวิชาการ 2 ท่าน
- 4) ข้าราชการ 2 ท่าน
- 5) ประชาชนทั่วไป 2 ท่าน

2. ข้อมูล/แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

โดยการศึกษาจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมและเคยศึกษาไว้ อาทิ งานวิจัย เอกสารทางวิชาการที่ได้รับการศึกษาและสรุปผลการศึกษา เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาและวิเคราะห์

3.3 เรียบเรียงและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิแล้ว ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการศึกษาเอกสารต่างๆ และจากการสัมภาษณ์ จะนำมาวิเคราะห์ประกอบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

¹ วิรัช ธีรพันธุ์เมธี. พุทธปรัชญา...การปกครอง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงแก้ว, 2543.

² ลิขิต ธีรเวคิน. ทฤษฎีพัฒนาการทางการเมือง. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

³ ปรีชา ช้างขวัญยืน. ความคิดทางการเมืองในพระไตรปิฎก. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.